

Заснований у квітні 2015 р.

Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 1915 від 30.05.2024 року. Ідентифікатор
медіа: R30-05123.

Суб'єкт у сфері друкованих медіа –
Одеський державний університет внутрішніх
справ (вул. Успенська, буд. 1, м. Одеса, 65014,
oduvsofficial@gmail.com, тел. 048-793-50-00).

Виходить чотири рази на рік.
Мова видання: українська, англійська,
польська, німецька, французька, іспанська.

На підставі Наказу Міністерства освіти
та науки України № 928 від 11 червня
2026 року (додаток 14) журнал включено до
Переліку наукових фахових видань України
категорії «Б».

Кластер: Право. Спеціальності: D8 Право,
D9 Міжнародне право.

Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus
International (Республіка Польща).

Адреса редакції:
вул. Успенська, 1
м. Одеса, Україна, 65014

Одеський державний університет
внутрішніх справ

Юридичний бюлетень

Випуск 43

Видавничий дім
«Гельветика»
2026

Рекомендовано до друку Вченою радою
Одеського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 8 від 28.07.2026 р.)

Головний редактор:

Галунько Віра Миколаївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративної діяльності поліції факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності НПУ, Одеський державний університет внутрішніх справ, Україна

Члени редакційної колегії:

Боровик Андрій Володимирович, доктор юридичних наук, доцент, віце-президент з наукової роботи, Науково-дослідний інститут публічного права, Україна

Волошанівська Тетяна Володимирівна, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінально-правових дисциплін інституту права та безпеки, Одеський державний університет внутрішніх справ, Україна

Гловюк Ірина Василівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики, Одеський державний університет внутрішніх справ, Україна

Денисова Аліна Володимирівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін, Одеський державний університет внутрішніх справ, Україна

Кучук Андрій Миколайович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри права та публічного управління, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, Україна

Павлютін Юрій Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри адміністративної діяльності поліції, Харківський національний університет внутрішніх справ, Україна

Навіцкене Жанета, доктор соціальних наук (право), професор, Університет Миколаса Ромеріса, Литва

Ерікс Трельс, доктор юридичних наук (Dr. iur.), доцент кафедри поліцейського права, Державний коледж поліції, Латвія

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів публікації

Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.

У збірнику розглядаються актуальні питання теорії держави та права, цивільного права, адміністративного права та адміністративної діяльності, проблеми протидії злочинності, юридичної психології та ін.

Для науковців, юристів-практиків, викладачів, ад'юнктів, аспірантів, слухачів, курсантів та студентів закладів вищої освіти юридичного профілю, а також всіх тих, хто цікавиться питаннями розвитку науки та права.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

<i>Виходець Юрій Олександрович</i> ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРСТІЙКОСТІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР.....	9
<i>Кікта Марія Іванівна</i> ПРАВО НА ОХОРОНУ ЗДОРОВ'Я ТА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ: КОНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	21
<i>Пасечник Олена Владиславівна</i> МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ЗЛОЧИНУ АГРЕСІЇ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА.....	27
<i>Янішевський Дмитро Олегович</i> СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	35

ПИТАННЯ ЦИВІЛЬНОГО, ГОСПОДАРСЬКОГО ТА ТРУДОВОГО ПРАВА

<i>Мельничук Роман Васильович</i> ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ ОЗНАКИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ ПРАЦІ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ.....	43
<i>Султан Хіва</i> ПРАВО ВЛАСНОСТІ НА РУХОМЕ МАЙНО: КОЛІЗІЙНІ ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ.....	51
<i>Трубаков Євген Олександрович</i> СІМЕЙНЕ ЖИТЛО ЯК НОВЕЛА КНИГИ ШОСТОЇ ПРОЕКТУ ЦИВІЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	58
<i>Швецова Лариса Анатоліївна</i> ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОНТРОЛЬОВАНИХ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИРІШЕННЯ ТРАНСКОРДОННИХ ПОДАТКОВИХ СПОРІВ ЗА ЇХ УЧАСТІ.....	66

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА АДМІНІСТРАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

<i>Batiuk Oleh Volodymyrovych, Fedorov Mychailo Volodymyrovych</i> UTILISING OSINT CAPABILITIES TO ENSURE CYBERSECURITY AT CRITICAL INFRASTRUCTURE FACILITIES: THE REGULATORY AND LEGAL ASPECT.....	74
--	----

<i>Вайда Тарас Степанович, Делігіоз Андрій Георгійович, Ількевич Євген Леонідович</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ ЗАХОДІВ ПРИМУСУ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ ПРИ ЗАГОСТРЕННІ ОПЕРАТИВНОЇ КРИМІНОГЕННОЇ ОБСТАНОВКИ НА МІСЦІ ПОДІЇ: ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	87
<i>Димитрієв Володимир Валеріанович, Карпець Юрій Васильович</i> ОСОБЛИВОСТІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	100
<i>Коренев Андрій Олексійович</i> БЕЗПЕКОВА ПАРАДИГМА СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР.....	108
<i>Краглевич В'ячеслав Вікторович</i> ПАРАДОКС СУДОВОЇ АНАЛОГІЇ: СУД ЯК СУБ'ЄКТ ВЛАДНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ І МЕЖІ ЧАСТИНИ ШОСТОЇ СТАТТІ 7 КАС УКРАЇНИ.....	115
<i>Насарая Артем Валерійович</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОРТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	120
<i>Некрасова Наталія Іванівна</i> ДЕРЖАВНИЙ РИНКОВИЙ НАГЛЯД У СФЕРІ МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ	132
<i>Патеруха Наталія Григорівна, Комарницька Ганна Омелянівна</i> ІННОВАЦІЇ ЯК ДРАЙВЕР ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	140
<i>Присяжнюк Оксана Василівна</i> АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СУДОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ ПРОБЛЕМИ.....	154
<i>Риженко Ірина Миколаївна</i> БУДІВНИЦТВО ЯК ОСНОВНИЙ ОБ'ЄКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРЯДНИКА.....	167
<i>Руденко Олександр Олександрович</i> ПРИНЦИПИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ДЕКЛАРУВАННЯ ОСІБ, УПОВНОВАЖЕНИХ НА ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ АБО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	173
<i>Скупінська Олена Вадимівна</i> ПРО ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО СУДДІВ.....	180
<i>Торбін Ігор Юрійович</i> ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ.....	189
<i>Трунін Даниїл Юрійович</i> ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАГЛЯДОВОЇ ФУНКЦІЇ ПРОКУРАТУРИ В УКРАЇНІ.....	194
<i>Чушенко Тимур Миколайович, Нашинець-Наумова Анфіса Юріївна</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КУРС ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ВІЙНИ.....	206

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ

<i>Григоращенко Олександр Вікторович</i> НЕСАНКЦІОНОВАНА ЗМІНА ІНФОРМАЦІЇ В АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМАХ ОСОБОЮ, ЯКА МАЄ ПРАВО ДОСТУПУ, ЯК СПОСІБ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОБОРОНУ, МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ.....	213
<i>Зацарний Андрій Ігорович</i> ЕВОЛЮЦІЯ ПОНЯТТЯ «СИСТЕМАТИЧНІСТЬ» В УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	223
<i>Каминіна Анна Олександрівна</i> КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА СФЕРИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ТА ОКРЕМИХ ДЕРЖАВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	232
<i>Меснянкін Марина Олександрівна</i> ЗАРУБІЖНІ ПІДХОДИ ДО ЗАПОБІГАННЯ УМИСНИМ ВБИВСТВАМ ЗА УМОВ ОСОБЛИВИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ.....	244
<i>Ушакова Анна Василівна</i> ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ КОЛА ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ ЗВІЛЬНЕННІ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ У ЗВ'ЯЗКУ З ОБМІНОМ ЯК ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНОГО.....	252

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

<i>Бабікова Олена Сергіївна</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ОБ'ЄКТ СТ. 301-2 КК УКРАЇНИ «ПРОВЕДЕННЯ ВИДОВИЩНОГО ЗАХОДУ СЕКСУАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНЬОЇ ОСОБИ».....	264
<i>Зубенко С. Є.</i> ОСОБЛИВОСТІ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ СУДОМ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ЗЛОЧИНІВ.....	270
<i>Кметь Альона Сергіївна</i> ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН В ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ ЯК ОСНОВНОГО СУБ'ЄКТА РОЗСЛІДУВАННЯ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.....	278
<i>Козонек Вадим</i> КРИМІНАЛІСТИЧНА ВЕРСІЯ ТА ПОПЕРЕДНЯ ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	284
<i>Погорецький Микола Анатолійович</i> ДОКУМЕНТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ДОКАЗУВАННІ: ДОКТРИНАЛЬНА МОДЕЛЬ СПІВВІДНОШЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ, НОСІЯ ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ДЖЕРЕЛА ДОКАЗІВ.....	292

CONTENTS

GENERAL THEORETICAL PROBLEMS OF THE STATE AND LAW

<i>Vykhodets Yuri Oleksandrovych</i> RESPECT FOR HUMAN RIGHTS IN ENSURING CYBER RESILIENCE: THE ORGANIZATIONAL AND LEGAL DIMENSION.....	9
<i>Kikta Mariia Ivanivna</i> THE RIGHT TO HEALTH CARE AND MEDICAL CARE: CONSTITUTIONAL PRINCIPLES OF LEGAL REGULATION IN FOREIGN COUNTRIES.....	21
<i>Pasechnyk Olena Vladyslavivna</i> INTERNATIONAL LEGAL CONSEQUENCES OF THE CRIME OF AGGRESSION FOR AGRICULTURAL PRODUCTION.....	27
<i>Yanishevskiy Dmytro Olehovych</i> THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNATIONAL HUMANITARIAN LAW AND INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS LAW IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY ARMED CONFLICTS.....	35

ISSUES OF CIVIL, COMMERCIAL AND LABOR LAW

<i>Melnychuk Roman Vasylovych</i> CONCEPT AND KEY CHARACTERISTICS OF THE LEGAL REGULATION OF LABOR DISCIPLINE IN PUBLIC SERVICE AGENCIES.....	43
<i>Sultan Khiva</i> OWNERSHIP OF MOVABLE PROPERTY: CONFLICT-OF-LAW ISSUES AND SPECIFIC FEATURES OF THE LEGAL REGIME.....	51
<i>Trubakov Yevhen Oleksandrovich</i> FAMILY HOME AS A NOVELTY OF THE BOOK SIX OF THE DRAFT OF THE CIVIL CODE OF UKRAINE.....	58
<i>Shvetsova Larysa Anatoliivna</i> ISSUES IN THE LEGAL REGULATION OF CONTROLLED FOREIGN COMPANIES AND SPECIFICS OF RESOLVING CROSS-BORDER TAX DISPUTES INVOLVING THEM.....	66

ADMINISTRATIVE LAW AND ADMINISTRATIVE ACTIVITY

<i>Batiuk Oleh Volodymyrovych, Fedorov Mychailo Volodymyrovych</i> UTILISING OSINT CAPABILITIES TO ENSURE CYBERSECURITY AT CRITICAL INFRASTRUCTURE FACILITIES: THE REGULATORY AND LEGAL ASPECT.....	74
<i>Vaida Taras Stepanovych, Delihioz Andrii Heorhiiiovych, Ilkevych Yevhen Leonidovych</i> USE OF COERCIVE MEASURES BY POLICE OFFICERS DURING MASS RIOTS IN THE AGGRAVATION OF THE OPERATIONAL CRIMINOGENIC SITUATION AT THE SCENE: LEGAL GROUNDS AND ENSURING HUMAN RIGHTS.....	87
<i>Dymytriiev Volodymyr Valerianovych, Karpets Yuri Vasylovych</i> SPECIFIC FEATURES OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE SPHERE OF ENSURING SOCIAL SECURITY DURING THE POST-WAR PERIOD.....	100

<i>Korenev Andrii Oleksiiovych</i> SECURE PARADIGM OF MODERN STATE REGIONAL POLICY OF UKRAINE: ADMINISTRATIVE AND LEGAL DIMENSION.....	108
<i>Krahlevych Viacheslav Viktorovych</i> THE PARADOX OF JUDICIAL ANALOGY: THE COURT AS A SUBJECT OF POWER AND THE LIMITS OF PART SIX OF ARTICLE 7 OF THE CODE OF CIVIL PROCEDURE OF UKRAINE.....	115
<i>Nasaraya Artem Valeriyovych</i> DIGITAL TRANSFORMATION OF PORT ACTIVITIES IN UKRAINE: CURRENT STATE AND PROSPECTS OF ORGANIZATIONALLY AND LEGAL SUPPORT.....	120
<i>Nekrasova Nataliia Ivanivna</i> STATE MARKET SUPERVISION IN THE FIELD OF MEDICAL DEVICES.....	132
<i>Paterukha Natalia Hrygorivna, Komarnytska Hanna Omelianivna</i> INNOVATIONS AS A DRIVER OF BUILDING PUBLIC GOVERNANCE RESILIENCE UNDER MARTIAL LAW.....	140
<i>Prysiashniuk Oksana Vasylivna</i> ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT FOR THE ACTIVITIES OF THE STATE JUDICIAL ADMINISTRATION OF UKRAINE: CURRENT STATE OF SCIENTIFIC DEVELOPMENT PROBLEMS.....	154
<i>Ryzhenko Iryna Mykolaivna</i> CONSTRUCTION AS THE MAIN OBJECT OF LEGAL REGULATION OF CONTRACTOR'S ACTIVITIES.....	167
<i>Rudenko Oleksandr Oleksandrovych</i> PRINCIPLES OF PUBLIC ADMINISTRATION REGARDING THE FILING OF DECLARATIONS BY PERSONS AUTHORIZED TO PERFORM STATE OR LOCAL GOVERNMENT FUNCTIONS IN UKRAINE.....	173
<i>Skupinska Olena Vadymivna</i> ON CERTAIN ASPECTS OF DISCIPLINARY LIABILITY OF JUDGES.....	180
<i>Torbin Igor Yuriyovych</i> CONCEPT OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL PRINCIPLES OF THE ACTIVITIES OF THE STATE CUSTOMS SERVICE OF UKRAINE.....	189
<i>Trunin Danyil Yuriiovych</i> THE CONCEPT AND ESSENCE OF PUBLIC ADMINISTRATION: ENSURING THE SUPERVISORY FUNCTION OF THE PROSECUTOR'S OFFICE IN UKRAINE.....	194
<i>Chushenko Timur Mykolayovych, Nashynets-Naumova Anfisa Yuriivna</i> EUROPEAN COURSE OF TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION AND WAR.....	206

PROBLEMS OF CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY

<i>Grigorashchenko Oleksandr Viktorovych</i> UNAUTHORIZED MODIFICATION OF INFORMATION IN AUTOMATED SYSTEMS BY A PERSON WITH ACCESS RIGHTS AS A METHOD OF VIOLATING LEGISLATION ON DEFENSE, MOBILIZATION TRAINING AND MOBILIZATION.....	213
--	-----

<i>Zatsarnyi Andrii Igorevich</i> THE EVOLUTION OF THE CONCEPT OF “SYSTEMATICITY” IN UKRAINIAN LEGISLATION: A THEORETICAL AND LEGAL PERSPECTIVE.....	223
<i>Kamynina Anna Oleksandrivna</i> CRIMINAL LAW PROTECTION OF A COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS OF THE LEGISLATION OF UKRAINE AND SELECTED EUROPEAN UNION MEMBER STATES.....	232
<i>Mesniankina Maryna Oleksandrivna</i> FOREIGN APPROACHES TO PREVENTING INTENTIONAL HOMICIDES UNDER SPECIAL LEGAL REGIMES.....	244
<i>Ushakova Anna Vasylivna</i> THE ISSUE OF DETERMINING THE CIRCLE OF PERSONS WHO MAY BE RELEASED FROM SERVING THEIR SENTENCE FOR EXCHANGE AS A PRISONER OF WAR.....	252
CRIMINAL PROCEEDINGS AND FORENSIC SCIENCE; OPERATIVE-SEARCH ACTIVITY	
<i>Babikova Olena Serhiivna</i> TO THE QUESTION ABOUT THE OBJECT OF ARTICLE 301-2 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE “CONDUCTING A SPECTACULAR EVENT OF A SEXUAL NATURE WITH THE PARTICIPATION OF A MINOR”	264
<i>Zubenko S. Ye.</i> FEATURES OF UKRAINE’S COOPERATION WITH THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT DURING THE INVESTIGATION OF INTERNATIONAL CRIMES.....	270
<i>Kmet Alona Serhiivna</i> FOREIGN EXPERIENCE IN ORGANIZING THE ACTIVITIES OF INVESTIGATORS AS KEY SUBJECTS OF INVESTIGATION UNDER THE LEGAL REGIME OF MARTIAL LAW.....	278
<i>Kozonok Vadym</i> FORIMINALISTIC VERSION AND PRELIMINARY LEGAL QUALIFICATION OF ORGANIZED CRIMINAL ACTIVITY AT THE INITIAL STAGE OF THE PRE-TRIAL INVESTIGATION.....	284
<i>Pohoretskyi Mykola Anatoliiovych</i> DOCUMENT IN CRIMINAL PROCEDURAL PROOF: A DOCTRINAL MODEL OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INFORMATION, ITS CARRIER AND A PROCEDURAL SOURCE OF EVIDENCE.....	292

УДК 342.9

БУДІВНИЦТВО ЯК ОСНОВНИЙ ОБ'ЄКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРЯДНИКА

Риженко Ірина Миколаївна,
orcid.org/0000-0002-9208-2132
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри цивільно-правових
дисциплін
(Одеський державний університет
внутрішніх справ, м. Одеса, Україна)

У статті здійснено комплексний аналіз об'єкта будівництва як фундаментальної юридичної категорії, що визначає зміст та специфіку правового статусу підрядника в умовах сучасних реформ. Автор обґрунтовує, що правовий режим будівництва сьогодні трансформується під впливом посилення публічного контролю та впровадження сервісної моделі управління. Досліджено поєднання приватноправових засад договору підряду з імперативними вимогами адміністративного законодавства, зокрема в частині цифровізації дозвільних процедур через Єдину державну електронну систему у сфері будівництва. Окрему увагу приділено інклюзивності як обов'язковій характеристиці сучасного архітектурного середовища. На основі аналізу ДБН В.2.2-40:2018 доведено, що норми безбар'єрності набули статусу кваліфікуючої ознаки придатності об'єкта до експлуатації. Автор аналізує актуальну судову практику, яка підтверджує невідворотність відповідальності підрядника та проєктувальника за недотримання інклюзивних параметрів. У роботі акцентовано, що навіть раніше затверджена проєктна документація підлягає корегуванню у разі зміни нормативних вимог до безпеки та доступності середовища. Результати дослідження демонструють, що будівництво як об'єкт регулювання потребує збалансованого підходу, де комерційні інтереси сторін узгоджуються з обов'язком держави забезпечити захист прав маломобільних груп населення. Стаття має наукову та практичну цінність для юристів, науковців та фахівців будівельної галузі, оскільки пропонує концептуальне бачення правового режиму об'єкта будівництва як інструмента забезпечення суспільної безпеки та інклюзивного розвитку держави в умовах повоєнного відновлення.

Ключові слова: підрядник, об'єкт будівництва, правовий режим, інклюзивність, ЄДЕССБ, цифровізація, безбар'єрність, публічне адміністрування, судова практика, ДБН.

CONSTRUCTION AS THE MAIN OBJECT OF LEGAL REGULATION OF CONTRACTOR'S ACTIVITIES

Ryzhenko Iryna Mykolaivna,
Candidate of Legal Sciences, Associate
Professor,
Professor at the Department of Civil Law
(Odesa State University of Internal Affairs,
Odesa, Ukraine)

The article provides a comprehensive analysis of the construction object as a fundamental legal category that defines the content and specifics of the contractor's legal status amidst modern reforms. The author argues that the legal regime of construction is currently undergoing a transformation influenced by the strengthening of public control and the introduction of a service-oriented model of administration. The study examines the integration of private law principles of the construction contract with the mandatory requirements of administrative legislation, particularly regarding the digitalization of permitting procedures via the Unified State Electronic System in the Construction Sector (USESCS).

Special emphasis is placed on inclusivity as a mandatory characteristic of the modern architectural environment. Based on the analysis of DBN V.2.2-40:2018, it is proven that accessibility standards have acquired the status of a qualifying feature for an object's suitability for operation. The author analyzes current judicial practice, confirming the inevitability of the contractor's and designer's liability for failure to comply with inclusive parameters. The work highlights that even previously approved design documentation must be adjusted if there are changes in regulatory requirements for safety and environmental accessibility.

The research findings demonstrate that construction as an object of regulation requires a balanced approach, where the commercial interests of the parties are aligned with the state's obligation to ensure the protection of the rights of people with limited mobility. The article holds scientific and practical value for lawyers, researchers, and construction industry professionals, as it offers a conceptual vision of the construction object's legal regime as a tool for ensuring public safety and inclusive development of the state during post-war reconstruction.

Key words: contractor, construction object, legal regime, inclusivity, USESCS, digitalization, accessibility, public administration, judicial practice, DBN.

Постановка проблеми та її актуальність. Сучасний стан правового регулювання будівельної галузі в Україні характеризується інтенсивною трансформацією, зумовленою необхідністю відбудови зруйнованої інфраструктури та адаптацією до європейських стандартів. Будівництво є не лише процесом створення матеріального блага, а й складним об'єктом правового регулювання, де перетинаються приватні інтереси підрядника та публічні вимоги держави щодо безпеки та доступності. Актуальність теми зумовлена впровадженням нових інструментів публічного адміністрування, таких як цифровізація дозвільних процедур та посилення контролю за дотриманням норм інклюзивності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання правового регулювання будівельної діяльності та статусу підрядника перебувають у центрі уваги сучасних фахівців у галузі адміністративного [1-3; 7; 8] та цивільного права [4-6]. Теоретичне підґрунтя для дослідження об'єкта будівництва як складної юридичної категорії закладено у фундаментальних працях О. Дзери та Н. Кузнецової [9; 10], де об'єкт будівництва

розглядається як матеріалізований результат виконання договірних зобов'язань. Сучасний етап наукової дискусії (2023–2025 рр.) характеризується зміщенням акцентів у бік цифровізації та сервісної моделі публічного адміністрування. Дослідження Н. Новак, І. Підберезних, І. Риженко, А. Педан доводять, що впровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва трансформувало адміністративні процедури на інструмент правової прозорості [1, с. 381]. Науковці [7, с. 373] акцентують увагу на тому, що державний контроль сьогодні спрямований на забезпечення безпеки об'єкта, а не на втручання в господарську діяльність підрядника. Окремий пласт досліджень присвячений правовому змісту поняття «будівництво» як об'єкта публічно-правового захисту [3]. Важливе значення мають праці Ю.В. Тарасюка, який досліджує адміністративно-правове забезпечення житлового будівництва в умовах реформування галузі [11]. У контексті інклюзивності дослідники та правозахисні інституції наголошують на критичній важливості безбар'єрності архітектурного середовища. Зокрема, у науковій спільноті [12] дотримання норм інклюзивності розглядається як фундаментальна кваліфікуюча ознака, що визначає фактичну придатність об'єкта до експлуатації. Ця позиція корелює з офіційними даними [13], де підкреслюється, що відповідність будівель стандартам безбар'єрності є обов'язковою умовою для забезпечення прав маломобільних груп населення згідно з міжнародними зобов'язаннями та національним законодавством України. Це безпосередньо впливає на правовий режим діяльності підрядника, оскільки технічні параметри державних будівельних норм [14] інтегруються у юридичний обсяг його відповідальності. Попри ґрунтовність наявних розвідок, питання впливу інклюзивних характеристик об'єкта на трансформацію цивільно-правових обов'язків підрядника в умовах повоєнного відновлення потребує додаткового аналізу. Таким чином, будівництво як об'єкт регулювання потребує комплексного підходу, що поєднує приватні інтереси сторін із імперативними нормами суспільної безпеки.

Метою статті є аналіз об'єкта будівництва як чинника, що формує правовий статус підрядника та обсяг його відповідальності.

Виклад основного матеріалу. Об'єкт будівництва у юридичній науці розглядається як носій прав і обов'язків учасників правовідносин. Для підрядника цей об'єкт виступає результатом виконаних робіт, який має відповідати технічним параметрам, визначеним у проєктній документації, та державним будівельним нормам (далі – ДБН). Правовий режим об'єкта будівництва постає як комплексна категорія, що базується на єдності трьох засадничих елементів: нормативної впорядкованості, контрольного аспекту та сервісної моделі. Нормативна складова визначає чіткий порядок здійснення юридично значущих дій, необхідних для повної реалізації будівельного проєкту. Контрольний аспект виражається через обов'язок держави гарантувати безпеку експлуатації об'єктів та їхню сувору відповідність містобудівній документації. Водночас сучасна парадигма правового регулювання галузі трансформується у сервісну модель, пріоритетом якої є надання якісних та прозорих публічних послуг на всіх етапах життєвого циклу об'єкта будівництва.

Правові засади діяльності підрядника у сфері будівництва ґрунтуються на поєднанні цивільно-правових та адміністративних інструментів, що утворюють комплексну систему регулювання. Цивільний аспект діяльності реалізується через укладання та виконання договорів будівельного підряду, що визначають взаємовідносини сторін як суб'єктів приватного сектору. Водночас публічний аспект охоплює адміністративно-дозвільну процедуру, яка базується на принципах законності при видачі ліцензій та прозорості завдяки впровадженню механізмів «єдиного вікна» та принципу мовчазної згоди. Ключовим чинником оптимізації цього процесу є цифровізація через

функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (далі – ЄДЕССБ), що мінімізує бюрократичні бар'єри та трансформує адміністративні процедури на інструмент правової прозорості. Таким чином, підрядник, забезпечуючи практичне впровадження інновацій, діє в межах нормативної впорядкованості та під наглядом спеціалізованих органів контролю, які гарантують безпеку об'єкта.

Забезпечення інклюзивності постає одним із ключових елементів сучасного правового режиму будівництва, трансформувавшись із технічної рекомендації в обов'язкову умову легітимності кожного об'єкта. Правовий механізм її реалізації ґрунтується на суворому дотриманні ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» [15]. У редакції від 18.12.2025 (Зміна № 3, затверджена наказом № 1617) цей документ стає ключовим інструментом створення безперешкодного середовища, набуваючи чинності з 01 квітня 2026 року. Нові стандарти, розроблені на виконання Конвенції ООН про права людей з інвалідністю та Угоди про асоціацію з ЄС, приходять на зміну застарілим нормам 2006 року та є обов'язковими для всіх суб'єктів містобудування.

В основі нормативу лежить філософія універсального дизайну, що виключає дискримінацію маломобільних груп населення: осіб із порушеннями опорно-рухового апарату, зору чи слуху, а також людей похилого віку, вагітних жінок та батьків із дітьми. Документ містить вичерпні технічні характеристики від правильного облаштування пандусів до використання тактильної плитки та систем звукопідсилення.

Офіційне оприлюднення остаточної редакції ДБН В.2.2-40:2018 дає забудовникам час для адаптації проєктів до нових жорстких вимог. Впровадження цих стандартів має на меті ліквідувати проблему некоректної інклюзії, яка сьогодні охоплює до 90% об'єктів. Практична реалізація цього механізму забезпечується через ретельний контроль при введенні об'єктів в експлуатацію. Будь-які відхилення від інклюзивних рішень тягнуть за собою суворі санкції – від відмови у сертифікації до анулювання дозвільних документів, що підкреслює пріоритетність принципів безбар'єрності у межах поточної реформи містобудівного законодавства.

Згідно з чинним законодавством та судовою практикою [16], проєктна документація підлягає обов'язковому коригуванню у разі введення нових нормативних актів, що підвищують вимоги до безпеки та доступності об'єктів. Навіть якщо проєкт був розроблений та затверджений раніше, положення щодо інклюзивності згідно з ДБН В.2.2-40:2018 мають бути враховані до моменту отримання дозволу на будівництво або введення в експлуатацію. Відсутність актуальних інклюзивних рішень у проєкті є правовою підставою для винесення приписів про усунення порушень, оскільки безбар'єрність є невід'ємною складовою легітимності об'єкта. Таким чином, часовий розрив між розробкою документації та початком робіт не звільняє замовника від обов'язку забезпечити доступність середовища для маломобільних груп населення.

У рішенні у справі № 640/10568/21 [17] суд підтвердив, що недотримання норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» є правовою підставою для визнання даних у декларації недостовірними. Зокрема, встановлення сходів шириною менше 1,35 м та фактична відсутність передбаченого проєктом підйомника призвели до скасування реєстрації документів про готовність об'єкта до експлуатації. Суд наголосив, що інклюзивні рішення мають бути реалізовані не лише на папері, а й фактично змонтовані на момент здачі об'єкта. Таким чином, забезпечення безбар'єрності визнано невід'ємною умовою легітимності реконструкції, а відхилення від цих вимог тягне за собою припинення права на виконання будівельних робіт.

У справі № 640/5043/21 суд розглянув спір щодо правомірності штрафу, накладеного на проєктувальника за передачу замовнику документації з порушенням норм інклюзивності [18]. Ключовим порушенням стало проєктування зовнішніх сходів

завширшки лише 1 м, що прямо суперечить вимогам ДБН В.2.2-40:2018, які встановлюють мінімальний параметр 1,35 м.

Суд дійшов висновку, що проєктувальник несе персональну відповідальність за відповідність документації державним стандартам і нестворення безперешкодного середовища. Важливим юридичним аспектом стало твердження, що формальні процедурні зауваження до проведення перевірки не можуть скасувати факт реального порушення будівельних норм. Таким чином, позовні вимоги ФОП були відхилені, а обов'язковість дотримання стандартів безбар'єрності – підтверджена.

Сучасна адміністративно-дозвільна процедура у сфері будівництва виступає складним механізмом, що поєднує приватно-правові засади договору підряду з імперативними вимогами публічного права. Вона забезпечує баланс між свободою підприємництва та обов'язком держави гарантувати безпеку об'єктів і дотримання будівельних норм.

Ключовим інструментом цієї гармонізації стала цифровізація через впровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, яка докорінно змінила систему підзвітності та відповідальності підрядника. Цифрова фіксація кожної дії суб'єкта на Порталі ЄДЕССБ [19] забезпечує прозорість усіх етапів: від реєстрації повідомлень про початок робіт до прийняття об'єктів в експлуатацію.

Такий підхід трансформує роль підрядника: він несе відповідальність не лише перед замовником за якість робіт, а й перед суспільством за створення безпечного та інклюзивного простору. Ефективність регулювання сьогодні визначається єдністю нормативної бази та можливістю автоматизованого моніторингу забудови. Відкритість даних у системі мінімізує корупційні ризики, перетворюючи адміністративну процедуру на сервісний інструмент публічного адміністрування.

Висновки. Об'єкт будівництва є багатогранною правовою категорією, що поєднує в собі фізичні характеристики та складний правовий режим. Діяльність підрядника жорстко детермінована публічно-правовими вимогами, серед яких пріоритетними є інклюзивність та цифрова прозорість. Подальше вдосконалення законодавства має бути спрямоване на усунення дублювання повноважень органів контролю та гармонізацію приватно-правових механізмів із принципами належного врядування.

Список використаних джерел:

1. Адміністративно-дозвільна процедура у сфері будівництва як інструмент публічного адміністрування та цифровізації дозвільної системи в Україні / Н. П. Новак, І. Є. Підберезних, І. М. Риженко, А. І. Педан. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 6. С. 378–382. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-6/78>
2. Буга В. В. Будівельна галузь як об'єкт адміністративно-правового дослідження. *Juris Europensis Scientia*. 2023. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32782/chern.v5.2023.12>
3. Будівництво як основний об'єкт правового регулювання діяльності підрядника / Р. Б. Шишка, О. П. Махмурова-Дишлюк, І. О. Глобенко, А. А. Лазарєв, В. В. Галуцько. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-11/71>
4. Діденко Л. В. Учасники правовідносин у договорах будівельного підряду. *Право і суспільство*. 2025. № 5. Т. 1. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2025.5.1.9>
5. Маковій В. П. Істотні умови договорів у сфері будівництва автомобільних доріг. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. Вип. 84, ч. 1. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.84.1.48>
6. Недошовенко А.О. Укладання, зміна та розірвання договору будівельного підряду: Дис...докт.філ. за спец. 081. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2021. 244 с.

7. Публічне адміністрування житлового будівництва в контексті реформування містобудівного законодавства України / І. М. Риженко, І. Є. Підберезних, Н. П. Новак, А. І. Педан. *Правові новели*. 2025. № 26. С. 368–376. DOI: <https://doi.org/10.32782/ln.2025.26.42>
8. Функціональна модель суб'єктів адміністративно-правового регулювання будівельної галузі України / І. Є. Підберезних, Н. П. Новак, І. М. Риженко, А. І. Педан. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 8. С. 357–361. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-8/73>
9. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України : у 2 т. / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. 5-те вид., перероб. та допов. Київ : Юрінком Інтер, 2013. Т. 2. 1120 с.
10. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / Т. В. Боднар та ін. ; за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. 4-те вид., стереотип. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 1176 с.
11. Тарасюк, Ю. В. Адміністративно-правове забезпечення житлового будівництва в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2021. 227 с.
12. Куц Л. І., Мокляк К. В. Створення безбар'єрного простору в Україні. Innovative technologies in the field of human services : proceedings of the XV International Scientific and Practical Conference (March 11–14, 2024, Stockholm, Sweden). С. 226–228. URL: <https://eu-conf.com/en/events/innovative-technologies-in-the-field-of-human-services/>
13. Права людей з інвалідністю. 10 років Конвенції. Національна Асамблея людей з інвалідністю України. URL: <https://naiu.org.ua/prava-lyudej-z-invalidnistyu-10-rokiv-konventsiiyi> (дата звернення: 15.05.2026).
14. Державні Будівельні Норми України : вебсайт. URL: <https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/1> (дата звернення: 15.05.2026).
15. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення : ДБН В.2.2-40:2018. Зміна № 3 (остання редакція). Вид. офіц. URL: <https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/1-zmina-no-3-dbn-40-do-nakazu-ostannia.pdf> (дата звернення: 15.05.2026).
16. Рішення Миколаївського окружного адміністративного суду від 11 березня 2020 р. у справі № 400/3021/19. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/88173364> (дата звернення: 15.05.2026).
17. Рішення Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 30 квітня 2025 р. у справі № 640/10568/21. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127021495> (дата звернення: 15.05.2026).
18. Рішення Київського окружного адміністративного суду від 21 лютого 2024 р. у справі № 640/5043/21. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117144983> (дата звернення: 15.05.2026).
19. Портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва : веб-сайт. URL: <https://e-construction.gov.ua/> (дата звернення: 15.05.2026).

Дата першого надходження статті до видання: 11.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 06.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 00.00.2026

Наукове видання

Юридичний бюлетень

Науковий журнал

Випуск 43

Дата розміщення онлайн: 19.08.2026. Дата друку: 26.08.2026.

Формат 60×84/8. Гарнітура Book Antiqua.

Папір офсет. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 35,81

Замов. № 0826/697. Наклад 300 прим.

Видавничий дім «Гельветика»

65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1

Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 7623 від 22.06.2022 р.